

مهلاو چه مکی پیرۆزی له کۆمه‌لگای کوردیدا ... هینن عزیز

ئه‌گه‌ر چاویك بخشینین به کۆمه‌لگاکانی رۆژه‌لاتی ناوه‌راست له رووی کهلتوری و کۆمه‌لایه‌تی و ئایینی و سیاسی و ئابووریدا به روونی ده‌بینین که هه‌ر یه‌که له‌م لایه‌نانه به چه‌ند هه‌نگاوێکی جیا جیا تیپه‌ریوه‌ له هه‌ر رۆیکیدا سیمای تایبه‌تمه‌ندی جیای هه‌بوه له پێشه‌وه‌و دوا‌ی خۆی، به‌ جوړیکی تر بلیم به پێی قول بونه‌وه له نیوه‌رۆکی زه‌مانه‌و کرانه‌وه بو ئاسۆی تازه‌گه‌ری ده‌بیته‌ هه‌نگاوه‌کان و ته‌واوی لایه‌نه‌کان دوا به دوا یه‌ک پێشکه‌وتو تر بیته‌ زیاتر به‌رخوڕ بیته‌ بو له ئامیژگرته‌نی گۆرانکاریه‌کان به شیوه‌یه‌ک که گاریگه‌ری راسته‌خۆی هه‌بیته‌ له سه‌ر پاکسازی کۆمه‌لگاو ده‌روونی مروّقه‌کان و شکانده‌نی کۆت و زنجیری بازنه‌ی هه‌زیان.

یه‌کێ له‌م فاکته‌رانه‌ی که به‌شیکه له ژیا‌نی کۆمه‌لگا بریتیه له ئاین و پیرۆزی ده‌ق، به‌ جوړیک له ناو هیچ کۆمه‌لگایه‌کی سه‌ر ئه‌م زه‌مینه هۆزیک یان تیره‌یه‌ک له مروّقه‌کان نادۆزێنه‌وه که بیرو باوه‌ریکیان لا پیرۆز نه‌بیته و به هه‌موو هیزی ده‌رونیانه‌وه رووی تی نه‌که‌ن جا ئه‌گه‌ر له رووی پراکتیکه‌وه‌ش ئه‌نجامی نه‌ده‌ن جوړیک له قودسیه‌تی بو راده‌گرن له ده‌روونیاندا، ئه‌مه‌ش خۆی له خۆیدا ئه‌وه ده‌سه‌لمی‌نیت که تیکرای ئاده‌میزاده‌کان خولیا‌ی جوړیک له قودسیه‌ت و رۆحانه‌تیکی نادیا‌رن جا به‌هه‌ر ئه‌ندازیه‌ک بیته، له‌وه‌شه‌وه ئامازه‌یه‌کی تر هه‌یه که مه‌رجیش نیه تیکرای مروّقه‌کانیش له ئه‌ندازیه‌کی یه‌کسان بن به‌رامبه‌ر شته پیرۆزه‌کان و کرده‌وه‌کانیان سنوردار بکه‌ن به کۆمه‌لی ده‌قی پیرۆزه‌وه، به‌لکو بیگومان که‌سانی هه‌ن له پێناو شیواندی ئه‌م ده‌قانه کار ده‌که‌ن و سوکایه‌تی به هیزی نادیا‌ر ده‌که‌ن له به‌رگیکی گومان لینه‌کراو جا چ به مه‌رامیکی راسته‌وخۆ بیته یان ناراسته‌خۆ.

له رۆژانی رابردوو چه‌ند زنجیره‌یه‌ک له رۆمانی ئاریا وه‌کو درامایه‌ک له سه‌ر شاشه‌ی کوردسات پێشکه‌ش کرا، هه‌ر له یه‌که‌م زنجیره‌ی بگه‌ر هه‌ر له ریکلام بو کردنی هه‌ستم به‌وه کرد که ئه‌مرو یا سبه‌ی ئه‌و کۆمه‌لگا داخراوه‌ی ئیمه تایبه‌ت چینی مه‌لاو زانایانی ئایینی قه‌بولیان نابێ و ده‌خریته به‌ر ریژنه‌ی ره‌خنه‌و نه‌شته‌رگه‌ری و لێی‌شی ده‌رناچیت، هه‌ر واش بوو دوا‌ی په‌خشی (5) زنجیره به‌ ده‌ربیرینی ناره‌زایی زۆر له سه‌ر مینه‌ره‌کان و وه‌زاره‌تی ئه‌وقاف په‌خشی دراما‌که وه‌ستا به‌ بیانوی ئه‌وه‌ی که تانه‌و ته‌شه‌ره‌یه به‌ چینی زانایانی ئایینی و سوکایه‌تی به‌ دین و به‌رنامه‌ی ئاسمانی، ده‌لیی کۆمه‌لگای ئیمه هه‌ر له سه‌رده‌می په‌یامبه‌ره‌وه (درودی خوا‌ی لی بیته) تا ئیستاش ده‌قاو ده‌ق دینه‌که‌ی وه‌رگرتوه‌و هه‌لگرانی زۆر بێ خه‌وش و خالی گه‌یاندویانه؟! ئایا ئه‌م زانا به‌ریزانه‌ خۆیان نازانن که له میژووی ئیسلامه‌تی کوردیدا له ناو شارو دیهاته‌کان چه‌نده‌ها مه‌لای وا هه‌بوه که له پێناوی تیکه نانیک و ربه‌ گه‌نمیک و زه‌کات و سه‌رفتره‌دا ئاماده بووه که چه‌نده‌ها فه‌توا‌ی هه‌لیت و په‌لیت بدات و ده‌قه‌کان به‌ جوړیک بگۆریت که خوا‌زیاری به‌رژه‌وه‌ندی که‌سی خۆی بیته؟! یان ئایا نازنن که چه‌ندان مه‌لاو به‌ناو زانا هه‌بووه له پێناو نزیک بوونه‌وه‌ی له ده‌سته‌لات و ئا‌غو به‌ریوه‌به‌ری ناحیه‌و وه‌رگرتنی دیا‌ری ئافه‌ریمی چه‌نده پێچو په‌نای ئه‌نجام داوه‌و مالی چه‌ند که‌سی کاول و وێران کردوه و خوی‌نی به‌هه‌للی به‌رخوڕ داناوه؟! یان که‌نارگیری ده‌که‌ن له‌وه‌ی که له چه‌نده‌ها مزگه‌وته‌ی ئه‌م هه‌ریمه کۆمه‌لی به‌ ناو زانا هه‌ن هه‌لگری فایرۆسی تیرۆرن و وه‌ک سه‌رچاوه‌و ژیده‌ر بو توندو تیژی هاندهری خه‌لکن و پالنه‌رن بو سینه‌وه‌ی به‌رامبه‌ر و نه‌خوینده‌وه‌یان و حوکمی خراب به‌سه‌ر دا‌برانیان!!

باشه ئه‌و درامایه ئه‌گه‌ر سوکایه‌تی به‌ زانایانی ئایینی ئی باشه خۆ سوکایه‌تی‌شه به‌ ده‌سته‌لاتدارانی سیاسی و به‌ریوه‌به‌ری ناحیه‌کان و خه‌لکی تریش ده‌بایه ئه‌وانیش سکالایان به‌رز کردایه‌ته‌وه و ناره‌زاییان ده‌ربریابیه، ئه‌ی باشه دراما ئه‌گه‌ر ئاوینه‌ی گه‌ندلیه‌کانی ئه‌م و ئه‌و نه‌بیته و روه باش و

خراپهکانی چینهکانی کۆمه‌لگا به بئ جیاوازی دهر نهخات ئه‌ی کاری چیه و چ پېویست به بوونی دهکات؟

ئوهوش چاک دهزانی که هیچ کهسی له دینی ئیسلامیدا پارێزراو (مه‌عیوم) نیه و هه‌موو مرۆفیک له باری هه‌یه به‌ره‌و هه‌لدیر بچیت و لا ریی بکات و له دوايشدا ره‌خنه‌ی لی بگيریت و ئامۆزگاری بکریت، به واتایه‌کی تر کهس له‌سه‌ر زه‌وی سیبه‌ری خوا نیه و جینشینی پېغه‌مبه‌ر (درودی خوی لیبت) نیه تاكو ره‌خنه‌ی لی نه‌گیریت و پيروۆ سه‌یر بکریت.

وینه‌ی مه‌لای ئاریا وینه‌ی ئه‌و ئه‌هریمه‌نانه‌یه که دینیان کردۆته کالاً و بالایه‌ک بۆ مه‌رامی تاییه‌تی خویان و بزێوی په‌یدا کردن و شاردنه‌وه‌ی نیازه ژه‌راویه‌کانیان و گلاوه‌کانیان بۆ له شیش دانی کۆمه‌لگا و گه‌راندنه‌وه‌یان بۆ که‌لتوری ته‌کفیر و ته‌ه‌جیر و ته‌رحیل، وینه‌ی ئه‌و مه‌لایانه‌یه که ته‌نها خویان و بۆ خویان ده‌ژین و ئاماده‌ن بۆ له ناو بردنی که‌لتوری نه‌ته‌وه‌بیان و هه‌له‌په‌رین به ده‌نگی ده‌هۆلی نه‌یارانی کۆمه‌لگه‌یان.

درامی ئاریا ئامازه نیه بۆ له ناو بردنی سه‌روه‌ریه‌کانی زانایانی ئاینی و له که‌دار کردنی هه‌موویان به بئ جیاوازی به‌لکو به شیوه‌یه‌کی ناراسته‌خۆ خزمه‌تیکه به زانایان و راست ره‌وانی ئه‌م بواره، چونکه نوسه‌ر له‌و دیوه‌دا ده‌یه‌ویت که رووی خراپی کۆمه‌لگه‌ی له‌و مه‌لایانه هه‌لمالیت و تیشک بخاته سه‌ر کاریگه‌ری خراپیان له سه‌ر ده‌رونی مرۆفه‌کان و پېیان بلیت (ئیه‌و زۆر له‌وه پيروۆترن و گه‌وره‌ترن که وه‌کو جینشینی په‌یامبه‌ر (درودی خوی لی ببت) ئه‌و کارانه بکه‌ن و به‌و کارانه رازی بن) (نوسه‌ر ده‌یه‌ویت به‌و مه‌لاو زانایانه بلیت که راستن له گه‌ل نه‌ته‌وه‌که‌ی خویان و دلسۆزن بۆ ئه‌زموونی کۆمه‌لگه‌یان) (ئیه‌و شایانی هه‌موو ریزو خوشه‌ویسته‌کن، ئیه‌و چینیکن کۆمه‌لگا چاوی له ده‌می ئیه‌ویه، به‌لام هه‌ندئ کهس له ناوتانا ده‌یه‌ویت ئه‌و سازگاریه‌تان بشیوینیت و ده‌ووو کاریگه‌ری ئیه‌وی دلسۆز نه‌هیلن و ناشیرینتان بکه‌ن له ناو کۆمه‌لگا، بویه‌ و پېویست دهکات به پاکي بمینه‌وه‌و هیچ ره‌شه بایه‌ک و لافاویکی له نا‌کا و نه‌تانشله‌قیبت) (

نوسه‌ر له‌و درامایه ده‌یه‌ویت خزمه‌تی کۆمه‌لگا بکات و مرۆفه‌کان وریا بکاته‌وه له‌و ژیده‌رو سه‌رچاوانه‌ی که هه‌ندئ له مه‌لاکان پشتی پې ده‌به‌ستن له فه‌تواکانیان و هه‌رچی وتیان ده‌ق و قورئان نیه به پيروۆ سه‌یر بکریت، چونکه ئاشکرایه ئه‌گه‌ر به پيروۆزی دابنن ئه‌وا وه‌کو ده‌ق واجب ده‌بیت له سه‌ر تیکرای مرۆفه‌کان که باوه‌ری پې بکه‌ن و وه‌کو پراکتیکیش هه‌نگاوی بۆ باوین، له رویکی تر زۆر جار چه‌ند وه‌لامیک بۆ پرسیاریک ده‌بیستین ئه‌مه‌ش له باریکی تر پېچه‌وانه‌ی په‌ره‌نسیه‌کانی ده‌قه پيروۆزه‌کانه.

له کۆتاییدا پېشیمانمان ده‌لین (به‌ری خۆر به بیژینگ ناگیریت) (وه (دلۆپه خوینیک ئاوی ده‌ریا پيس ناکات) (وه (چه‌م بئ چه‌قل نابیت) (ده‌رخستنی رووی ناشیرینی هه‌ر چینیکن له چینه‌کانی کۆمه‌لگا جا چ مه‌لا بن یان دکتۆر یان ئه‌ندازیار یان مامۆستایانی زانکۆ مانای وانیه که گشتگیره‌و تیکرای تاکه‌کانی ده‌گریته‌وه به بئ جیاوازی، به‌لکو ده‌بیت به سنگ فراوانیه‌وه قه‌بولمان ببت و له خانه‌ی ئامۆزگاریه‌وه دایبنین، بیگومانیش وه‌رگتنی ئامۆزگاری و رینمایی پېویسته‌کی ئاینیه له سه‌ر تیکرای تاکه‌کانی کۆمه‌لگا به بئ جیاوازی.

هیمن عزیز

مامۆستای زانکۆ

Hemn_azez@yahoo.com